

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Landecke (1325 r.), Landeck (1501 r.), Bad Landeck (1883–1945), Łądek-Zdrój (po 1945 r.)

HISTORIA: Miasto Łądek-Zdrój zostało lokowane w końcu XIII w. Pierwsza pisemna wzmianka o mieście pochodzi z 1325 r. W 1336 r. wzmiankuje się kościół parafialny. W czasie wojen husyckich Łądek-Zdrój został zniszczony. Po tym wydarzeniu rozpoczęła się długa odbudowa miasta, której znaczny etap przypada na XVI w. W 1611 r. Łądek-Zdrój został zniszczony przez powódź, zaś w 1624 r. miasto strawił pożar. Kolejne znaczne pożary nawiedziły Łądek-Zdrój w 1674 r. i 1739 r. Wiek XVIII przyniósł ukształtowanie się barokowej zabudowy historycznego centrum Łądka-Zdroju. Układ przestrzenny miasta był wówczas tożsamy z układem miasta średniowiecznego z centralnym Rynkiem z wyprowadzonymi z niego ulicami, który to układ jest bardzo dobrze czytelny do dziś. Nie został on praktycznie przekształcony w XIX w. Część barokowych kamienic zastąpiono wówczas nowymi. Po 1945 r. układ przestrzenny historycznego ośrodka zaburzony został przez bloki mieszkalne przy ul. Kościelnej i Ogrodowej. Najważniejszymi elementami centrum historycznego Łądka-Zdroju jest Rynek wraz z ratuszem miejskim, pierzeje kamienic rynkowych oraz zespół kościoła parafialnego Narodzenia NMP.

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu urbanistycznego wynikające z intensywnego rozwoju zabudowy usługowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych;
- zanikanie wskutek niszczenia i nieużytkowania oryginalnej, historycznej zabudowy.

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech układu urbanistycznego, objętego ochroną konserwatorską; zwłaszcza zachowanie zabudowy historycznej i historycznych ciągów komunikacyjnych oraz nawierzchni;
- ograniczenie nowych inwestycji budowlanych, niewpisujących się w historyczny krajobraz architektoniczny.
- modernizacja istniejącej, zabytkowej zabudowy mieszkalnej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni miejskiej;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ urbanistyczny.

Źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ**Nr 1**

1. Miejscowość	ŁĄDEK-ZDRÓJ	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	ŁĄDEK-ZDRÓJ		
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

**HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY
MIASTA ŁĄDEK-ZDRÓJ****ŹRÓDŁA I LITERATURA****ŹRÓDŁA I LITERATURA**

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu
Rycka-Ceglecka I., Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Łądek-Zdrój, t. I, Wrocław 1999.

Literatura:

Ciężkowski W. *Łądek Zdrój*, Wrocław 1998.

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 17, *Góry Złote*, Wrocław 1993.

Weczerka H., *Handbuch der historischen Stätten, Schlesien*, Stuttgart 1977.

Zimmermann F. A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kreigskarte...*, z poł. XVIII.

Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.

Messtischblatt, 5667 Bad Landeck, 1912.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis):

sierpień 2022 r.
Kamil Pawłowski

